

Nom de l'assignatura	TEORIA I MÈTODES EN GEOGRAFIA
Codi	28167
Estudis	Geografia
Curs i període en el que s'imparteix	Tercer curs, anyal
Crèdits i Crèdits ECTS	10 crèdits ECTS
Caràcter de l'assignatura	Troncal
Requisits exigits per a cursar l'assignatura	cap
Llengua en què s'imparteix	català
Professorat de l'assignatura	Nom del professor: Maria Dolors Garcia Ramon
	Despatx: B7-1088
	Correu electrònic: mariadolors.garcia.ramon@uab.es
	Horari tutories: Dm 14:30-18h

Objectius
- comprendre i utilitzar correctament els referents teòrics i conceptuals; fonamentar els diferents contextos epistemològics; - conèixer els elements essencials de la història de la pròpia disciplina - transversalitat: comprensió de la realitat territorial en el marc ampli de les ciències socials; - transversalitat: mostrar comprensió espacial dels fenòmens històrics, econòmics, culturals i socials; - compromís ètic i polític davant les injustícies, desequilibris i desigualtats que es donen al món contemporani; - capacitat de generar un discurs crític propi davant la realitat territorial i enfront els discursos externs i dominants;
Continguts
1. Canvi i continuïtat en la història de la geografia 2. La geografia clàssica 3. Els orígens de la geografia moderna: Humboldt i Ritter 4. L'aportació de l'escola alemanya: Ratzel i el determinisme geogràfic 5. La institucionalització de la geografia acadèmica 6. Reclus i Vidal de la Blache: els inicis de l'escola francesa 7. La geografia anglosaxona: Sauer i l'enfocament culturalista 8. La "nova geografia" i l'enfocament neopositivista 9. La geografia radical 10. La geografia humanística i la nova geografia regional 11. La renovació conceptual en geografia: els estudis de gènere 12. El postmodernisme i les noves geografies culturals 13. La geografia a Catalunya i a Espanya. Geo. i ensenyament; geo. aplicada; geo. Professional
Metodologia docent
Les classes seran teòriques (exposició per part de la professora) i pràctiques (discussió de textos llegits amb anterioritat i presentats per ponents; anàlisi de vídeos de geògrafs; tutories de treballs, etc.).
Pràctiques
- ressenya d'un llibre de caràcter general sobre pensament geogràfic (a escollir entre els marcats * en la bibliografia). - treball escrit sobre algun tema relacionat amb el pensament geogràfic (a concretar amb la professora; una possibilitat és un assaig sobre els vídeos visionats a classe). - presentació oral com a ponent en una de les sessions de discussió - resum de cadascuna de les lectures obligatòries. - assistència i presentació d'un resum d'una de les conferències de la Societat Catalana de Geografia. - apunts dels vídeos visionats durant les classes.
Avaluació
- prova escrita sobre les exposicions teòriques (35 %) - ressenya d'un llibre de caràcter general sobre pensament geogràfic (a escollir entre els marcats * en la bibliografia) (20 %). - treball escrit sobre algun tema relacionat amb el pensament geogràfic (a concretar amb la professora; una

possibilitat és un assaig sobre els videos visionats a classe) (20 %).

- presentació oral com a ponent en una de les sessions de discussió (5 %)
- resum de cadascuna de les lectures obligatòries (10 %).
- assistència i presentació d'un resum d'una de les conferències de la Societat Catalana de Geografia (5 %).
- apunts dels videos visionats durant les classes (5 %).
- la participació en les classes, en les discussions i en les tutories se'an també aspectes bàsics per a l'avaluació.

Bibliografia

- * BLUNT, Alison; WILLS, Jane (2000). *Dissident geographies. An introduction to radical ideas and practice*. Londres: Guilford Press.
- BOSQUE MAUREL, Joaquín (1992). *Geografía y geógrafos en la España contemporánea*. Granada: Universidad de Granada.
- BREITBART, Myrna (ed) (1989). *Anarquismo y Geografía*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau.
- BUTTIMER, Anne (1971). *Society and milieu in the French geographic tradition*. Association of American Geographers [trad. cast. *Sociedad y medio en la tradición geográfica francesa*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1980].
- BUTTIMER, Anne (1983). *The Practice of Geography*. Londres: Longman.
- * CAPEL, Horacio (1981). *Filosofía y ciencia en la geografía contemporánea*. Barcelona: Barcanova.
- CHORLEY, R.; HAGGETT, Peter (eds.) (1967). *Models in geography*. Londres: Methuen [trad. cast. *La geografía y los modelos socioeconómicos*. Madrid: IEAL, 1971].
- * CLAVAL, Paul (1968). *Essai sur l'évolution de la géographie humaine*. [trad. cast. *Evolución de la geografía humana*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1974].
- CLOKE, Paul; CRANG, Philip; GOODWIN, Mark (eds.) (2004). *Envisioning Human Geographies*. Londres: Arnold.
- * CLOKE, Paul; PHILO, Chris; SADLER, David (1991). *Approaching Human Geography. An Introduction to Contemporary Theoretical Debates*. Londres: Paul Chapman Pub. Ltd.
- * CRANG, Mike (1998). *Cultural Geography*. Londres: Routledge.
- * ESTEBANEZ, José (1982). *Tendencias y problemática actual de la geografía*. Madrid: Cincel.
- * GARCÍA BALLESTEROS, Aurora (ed.) (1986a). *Geografía y marxismo*. Madrid: Universidad Complutense.
- GARCÍA BALLESTEROS, Aurora (ed.) (1986b). *Teoría y práctica de la geografía*. Madrid: Alhambra Universidad.
- GARCIA RAMON, M. Dolors (ed.) (1977). "La geografía radical anglosajona" (núm. monogràfic de) *Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia*, 1.
- * GARCIA RAMON, M. Dolors (1985). *Teoría y método en la geografía humana anglosajona*. Barcelona: Ariel.
- GARCIA RAMON, M. Dolors (ed.) (1989). "Geografía y género" (núm. monogràfic de) *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 14.
- * GARCIA RAMON, M. Dolors; NOGUÉ, Joan; ALBET, Abel (1992). *La práctica de la geografía en España (1940-1990). Innovación metodológica y trayectorias individuales en la geografía académica española*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau.
- GEORGE, Pierre (1990). *Le métier de géographe: un demi-siècle de géographie*. París: A. Colin.
- GLACKEN, Clarence J. (1967). *Traces in the Rhodian shore*. Berkeley: University of California Press [trad. cast. *Huellas en la playa de Rodas*. Barcelona: Serbal; 1996].
- * GÓMEZ MENDOZA, Josefina; MUÑOZ JIMÉNEZ, Julio; ORTEGA CANTERO, Nicolás (1982). *El pensamiento geográfico: estudio interpretativo y antología de textos*. Madrid: Alianza Universidad.
- GREGORY, Derek (1978). *Ideology, science and human geography*. Londres: Hutchinson [trad. cast. *Ideología, ciencia y geografía humana*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau; 1984].
- HARVEY, David (1969). *Explanation in Geography*. Londres: Edward Arnold [trad. cast. *Teoría, leyes y modelos en geografía*. Madrid: Alianza Universidad; 1983].
- HARVEY, David (1989). *The Condition of Postmodernity*. Londres: Blackwell.
- HIGUERAS, Antonio M. (2003). *Teoría y método de la geografía. Introducción al análisis geográfico regional*. Saragossa: Prensas Universitarias de Zaragoza.
- * HOLT-JENSEN, Arild (1988). *Geography. History and concepts*. [trad. cast. *Geografía. Historia y Conceptos*. Barcelona: Vicens Vives; 1992].
- # HUBBARD, Phil; KITCHIN, Rob; BARTLEY, Brendan; FULLER, Duncan (2002). *Thinking Geographically. Space, Theory and Contemporary Human Geography*. Londres: Continuum.
- JAMES, Preston E. (1972). *All Possible Worlds: a History of Geographical Ideas*. Indianapolis: The Odyssey Press.
- * JOHNSTON, Ronald J.; SIDAWAY, James D. (2004, 6a ed.). *Geography and Geographers: Anglo-American Human Geography since 1945*. Londres: Arnold.
- KUHN, Thomas S. (1962). *The structure of scientific revolutions* [trad. cast. *La estructura de las revoluciones*

- científicas. México: FCE; 1975].
- KOBAYASHI, Audrey; MACKENZIE, Suzanne (eds.) (1989). *Remaking Human Geography* Boston: Unwin Hyman.
- LACOSTE, Yves (1976). *La géographie, ça sert, d'abord, à faire la guerre*. París: Maspéro [trad. cast. *La geografía un arma para la guerra*. Barcelona: Anagrama; 1977].
- * LIVINGSTONE, David N. (1992). *The Geographical Tradition. Episodes in the History of a Contested Enterprise*. Oxford: Blackwell.
- MAJORAL, Roser; ZOIDO, Florencio (coords.) (1995-96). "Nuevas orientaciones de la geografía española" in *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 21-22; pp. 107-189.
- McDOWELL, Linda (1999). *Gender, Identity and Place. Understanding feminist geographies*. [trad. cast. *Género, identidad y lugar. Un estudio de las geografías feministas*. Madrid: Cátedra, 2000]
- NOGUÉ, Joan (1985). *Una lectura geogràfico-humanista del paisatge de la Garrotxa*. Girona: Col·legi Universitari de Girona & Diputació de Girona.
- NOGUÉ, Joan (ed) (1990). "Regió i geografia regional" (núm. monogràfic de) *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 21.
- * ORTEGA, José (2000). *Los horizontes de la geografía. Teoría de la geografía*. Barcelona: Ariel.
- ORTEGA, Nicolás (ed.) (1977). *Geografía, ideologías, estrategias espaciales*. Madrid: Dédalo.
- ORTEGA, Nicolás (1987). *Geografía y cultura*. Madrid: Alianza Universidad.
- * PEET, Richard (1998). *Modern geographical thought*. Oxford: Blackwell.
- * PEÑA, Orlando; SANGUIN, André-Louis (1984). *El mundo de los geógrafos. Panorama actual de las principales escuelas nacionales de geografía*. Vilassar de Mar: Oikos Tau.
- * PHILIPPONNEAU, Michel (1999). *La géographie appliquée*. París: Armand Colin [trad. cast. *Geografía aplicada*. Barcelona: Ariel, 2001]
- QUAINI, Massimo (1981). *La costruzione della geografia umana*. Firenze: La Nuova Italia Editrice [trad. cast. *La construcción de la geografía humana*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau].
- REAL SOCIEDAD GEOGRÁFICA & ASOCIACIÓN DE GEÓGRAFOS ESPAÑOLES (1992). *La Geografía en España (1970-1990). Aportación española al XXVII Congreso de la UGI*. Madrid: Fundación Banco de Bilbao-Vizcaya.
- RODRIGUEZ, José Antonio (1995). *La Geografía española (1940-1969). Repertorio bibliográfico*. Madrid: Marcial Pons.
- * SANTOS, Milton (1978). *Por uma geografia nova. Da crítica da geografia a uma geografia crítica*. São Paulo: Hucitec [trad. cast. *Por una geografía nueva*. Madrid: Espasa Calpe; 1990].
- SANTOS, Milton (1996). *A Natureza do espaço*. São Paulo: Hucitec [trad. cast. *La naturaleza del espacio*. Barcelona: Ariel; 2000].
- SCHAEFER, Fred K. (1953). "Excepcionalism in Geography" in *Annals of the Association of American Geographers*, 43 (2). [trad. cast. *Excepcionalismo en geografía*. Barcelona: Ediciones Universidad de Barcelona; 1971].
- SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA (1991). *Primer Congrés Català de Geografia*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans (4 vols.).
- SOJA, Edward W. (1989). *Postmodern Geographies. The Reassertion of Space in Critical Social Theory*. Londres: Verso.
- * STODDART, David R. (1986). *On Geography*. Oxford: Blackwell.
- TORT, Joan; TOBARUELA, Pere (1999). *L'home i el territori. Vint converses geogràfiques*. Barcelona: Rafael Dalmau.
- * UNWIN, Tim (1992). *The place of Geography*. London: Longman [trad. cast. *El lugar de la Geografía*. Madrid: Cátedra; 1995].
- VICENTE, M. Teresa (1983). *Eliseo Reclus: la geografía de un anarquista*. Barcelona: Los Libros de la Frontera.
- * VILÀ VALENTÍ, Joan (1983). *Introducción al estudio teórico de la geografía*. Barcelona: Ariel.
- VILÀ VALENTÍ, Joan (1989). *El conocimiento geográfico de España. Geógrafos y obras geográficas*. Madrid: Síntesis.
- * WOMEN & GEOGRAPHY STUDY GROUP OF THE I.B.G. (1984). *Geography and Gender: an Introduction to Feminist Geography*. Londres: Hutchinson.